

POSTANOWIENIE

Dnia 17 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **A. K. (K.)**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 17 stycznia 2025 r.
wniosku w przedmiocie wyłączenia sędziego od rozpoznania kasacji,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**wyłączyć SSN Małgorzatę Bednarek od udziału w sprawie
sygn. akt III KK 550/24**

UZASADNIENIE

Obrońca A. K. wniósł kasację (sygn. akt III KK 550/24) od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 13 kwietnia 2022 r., sygn. akt III Ka 1/21. Do składu rozpoznającego sprawę, zarejestrowaną pod sygnaturą III KK 550/24, została wyznaczona SSN Małgorzata Bednarek. Obrońca złożył wniosek o wyłączenie wskazanego sędziego od udziału w sprawie. Uzasadniając wniosek wskazał na wątpliwości co do bezstronności i niezawisłości w/w sędziego, wynikające z faktu powołania jej na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego przy udziale Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3; dalej: uKRS), sygnalizując wystąpienie przesłanki z art. 439 § 1 pkt. 2 k.p.k. Podniósł także, że w tej sprawie z

tych samych powodów doszło uprzednio do uchylenia postanowienia o oddaleniu kasacji jako oczywiście bezzasadnej (III KO 88/24) albowiem zostało wydane w składzie z udziałem sędziego Ryszarda Witkowskiego, obarczonym bezwzględną przyczyną odwoławczą z art. 439 § 1 pkt. 2 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wyłączenie okazał się zasadny. Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Do okoliczności takich zalicza się w utrwalonym już orzecznictwie Sądu Najwyższego m.in. tryb powołania sędziego Sądu Najwyższego na urząd (zob. np. postanowienie SN z dnia 19 października 2022 r., sygn. akt II KK 206/21). Sąd Najwyższy ma obowiązek wyłączyć sędziego także wówczas, gdy orzekanie przez sędziego w sprawie mogłoby realnie prowadzić do znacznie poważniejszych uchybień, a więc do naruszenia standardu niezależności i bezstronności gwarantowanego przez art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i uznania, że taki skład orzekający w ogóle nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą, co mogłoby skutkować m.in. odpowiedzialnością odszkodowawczą Państwa (zob. np. postanowienie SN z dnia 11 kwietnia 2023 r., sygn. akt II KK 57/23, KRI 155).

Sąd Najwyższy wskazywał już w swoim orzecznictwie na okoliczności uzasadniające stwierdzenie braku dochowania instytucjonalnych i ustrojowych gwarancji zapewnienia bezstronności i niezawisłości sądu ukonstytuowanego z udziałem sędziego powołanego pierwotnie na stanowisko w Izbie Dyscyplinarnej, funkcjonującej administracyjnie z Sądem Najwyższym, nie mającej jednak statusu sądu w rozumieniu konstytucyjnym, a następnie przeniesionego bez dochowania wymogów określonych w art. 179 Konstytucji do Izby Karnej (por. postanowienie Sn z 18 lipca 2023 r., IV KZ 19/23, postanowienie SN z 18 lipca 2023 r., I KK 85/23). Okoliczności te dotyczą sędziego Małgorzaty Bednarek.

Aktualność zachowuje stanowisko zawarte w uchwale trzech Izb SN z dnia 23 stycznia 2020 r. BSA I-41 10-1/20, w której wskazano, że *"nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. zachodzi także wtedy, gdy w składzie*

sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw." Sąd Najwyższy orzekając w tym składzie stwierdza, że uchwała ta wiąże wszystkie składy Sądu Najwyższego z powodów wskazanych w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2021 r., I KZ 29/21 (OSNK 2021, z. 10, poz. 41), uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, a w najnowszym orzecznictwie także w wyroku Sądu Najwyższego z 17 października 2024 r., II KK 134/24.

Na koniec podkreślić należy, na co wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy, że okoliczności powodujące konieczność wyłączenia kolejnych wyznaczonych do rozpoznania sprawy sędziów obarczonych brakiem bezstronności i niezawisłości w rozumieniu art. 439 § 1 pkt. 2 k.p.k. prowadzą do oczywistego narażenia strony na brak rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki, a więc prowadzić powinny do nakazu prawidłowego ukształtowania składu Sądu Najwyższego, tj. z pominięciem sędziów, wobec których zarzuty te mogą być kierowane.

Z tych powodów postanowiono jak w sentencji.

ł.n

r.g.